

NYHETS BREV NR 4

Vi börjar närma oss slutet av 2014 och i årets sista nyhetsbrev från Biogas Öst sammanfattas höstens aktiviteter samtidigt som vi tar avstamp inför ett spännande 2015. Året som gått har som vanligt varit späckat av möten, seminarier, diskussioner och djupdykningar i alla möjliga biogasrelaterade frågor. Nu ser vi fram emot lite välbehövlig ledighet och önskar er alla en riktigt God Jul och ett Gott Nytt År!

BIOGAS OCH EL SAMVERKAR FÖR ÖKAD ENERGI- & KLIMATEFFektivITET

EU-projektet *Baltic Biogas Bus* börjar nu närma sig mållinjen. Under hösten har de två gas-el-hybrider som det investerats i levererats och börjat testas.

Västerås Lokaltrafik har investerat i en buss (t.h.) som nyttjar el för framdrift och biogas till kupévärmen. I kalla Norden går en ansenlig del av bussens totala energianvändning till värmesystemet. Att använda biogas för detta ökar således räckvidden med



batteridrift. Bussen ska nu testas och jämföras med konventionella och på ytan identiska

gasbussar. I norska Bergen har man valt en annan väg och testar en 24 meter lång seriehybridbuss där en gasmotor direkt laddar batteriet som driver bussen. Denna buss ska testas och utvärderas med hjälp av Högskolan i Bergen. Mer information om projektet och de båda bussarna finns på www.balticbiogasbus.eu.



NY BROSCHYR OM LYCKADE BIOGASUPPHANDLINGAR

Biogas Öst har i dagarna publicerat en broschyr med ett urval av offentliga upphandlingar som gynnat biogasen på inspirerande sätt. I samarbete med Ecoplan har även rapporten *Handledning för offentlig upphandling av gasdrivna fordon och transporter* tagits fram som kan användas som stöd för innovativa och miljöfrämjande upphandlingar. Detta kan du läsa mer om i medföljande artikel *Upphandla biogas - Vilja, våga, kunna*. Både broschyren och handledningen finns i sin helhet på www.biogasost.se.



I KORTHET



Biogas Östs nyhetsbrev kommer ut fyra gånger per år och innehåller aktuell information om Biogas Östs aktiviteter och andra biogashändelser i vår region. Om du vill påbörja eller avsluta en prenumeration, skicka ett mejl till info@biogasost.se. Om du vill komma i kontakt med någon av oss som arbetar med Biogas Öst är våra mejladresser förnamn.efternamn@biogasost.se

ANSÖKAN ÖPPEN FÖR GÖDSELGASSTÖD

Du som driver en biogasanläggning och som rötar gödsel kan numera ansöka om att få delta i ett projekt och söka gödselgasstöd. Syftet är att skapa dubbel miljönytta genom att minska metanutsläpp från gödsel samtidigt som behovet av fossila energikällor reduceras. Gödselgasstödet, eller den så kallade 20-öringen, ska gå till biogasanläggningar som helt eller delvis rötar stallgödsel. Du hittar information om villkor för gödselgasstödet och blanketten för ansökan om inkludering i systemet på Jordbruksverkets hemsida. För att få tillgodoräkna sig biogasproduktion fr.o.m. 1 januari 2015 är det viktigt att ansökan om inkludering inkommit senast 30 december 2014.

SGC GÅR IN I ENERGIFORSK

Svenskt Gastekniskt Center (SGC) kommer vid årsskiftet 2014/2015 att gå samman med Elforsk, Värmeforsk samt forskningsprogrammet Fjärrsyn inom Svensk Fjärrvärme. Tillsammans bildar de bolaget Energiforsk med ett nätverk på cirka 1 200 experter från berörda uppdragsgivare. Energiforsk kommer att driva sin verksamhet i både Stockholm och Malmö och ett 20-tal medarbetare kommer att arbeta i det nya bolaget.



BIOGASTINGET 2014

Ett stort tack till alla som deltog under årets upplaga av BiogasTinget – det femte i raden och en lyckad dag helt i biogasens tecken!

Temat för året var Förnybart i framkant där fokus låg på att presentera och diskutera nya metoder och tekniker för biogasframställning, nya substrat samt effektivare användning av biogasen. Deltagarna fick även ta del av en internationell utblick för att se vad som händer på gasfronten ute i världen.

På grund av osäkerheten som råder kring fortsatt CO₂-skattebefrielse för biogasen, som i nuläget endast sträcker sig till utgången av 2015, hölls en intensiv och spännande paneldiskussion. Panelen bestod av Karin Svensson Smith (MP), ordförande i Riksdagens trafikutskott, Sten Forsberg, chef för Volkswagen Personbilar, Anna Brynås, VD för Swedish Biogas International och Per Alvfors, professor i kemi- och energiteknik på KTH.

En tydlig önskan från Anna Brynås och Sten Forsberg var att vi måste agera nu – politiken måste se till så att nuvarande styrmedel förlängs om biogasen ska överleva som fordonsbränsle. Parallellt bör även ett mer långsiktigt generellt system utarbetas, såsom en ambitiös kvotplikt. Karin Svensson Smith menade att det visserligen råder konsensus i trafikutskottet om målet om fossilfri fordonsflotta, men att fixeringen vid teknikneutralitet i praktiken har blivit en ursäkt för att inte göra något alls. Karin öppnade även för att ställa högre krav på luftkvaliteten i våra städer, vilket skulle gynna och påskynda utvecklingen för fordonsgasen. Panelen var också överens om att de förnybara alternativen måste samla sig och bli ett starkare alternativ till de fossila, istället för att tävla sinsemellan.

Biogasutmärkelsen delades givetvis ut även i år, genom Biogas Östs ordförande Andreas Porswald. Denna gång var det Biototal som kammade hem utmärkelsen, som på ett förtjänstfullt vis arbetar för att bygga marknad och trygga avsättning för biogödsel, vilket sluter kretsloppet mellan stad och land. Jan Nystedt, VD för Biototal, tog emot priset:

- Fantastiskt kul att vårt långsiktiga, ensträdda arbete får den här uppmärksamheten. Biototal bidrar starkt till att bygga marknaden för hållbar återföring av näringsämnen genom att lyfta biogödseln från "avfall" till attraktiv produkt med höga miljövärden.

De presentationer som hölls under dagen finns att ladda ned [här](#).



NYHETER FRÅN BIOGAS XPOSE

I projektet Biogas XPOSE ska nya produktionstekniker för biogas testas och utvärderas. Utöver tekniktester kommer även ett flertal aktiviteter genomföras för att stödja Biogas Öst regionens biogasutveckling. Bland annat kommer inom kort en databas med visuell information om regionens kommuners avfallshantering att lanseras. Informationen kommer i ett senare skede ligga till grund för en logistikutredning. Mer information om projektet finns på www.biogasxpose.eu



Maximized biogas production from resource innovation in the Biogas Öst region.



69 %

av de 42 undersökta biogasanläggningarna i rapporten *Utsläpp till luft vid biogasproduktion* har aldrig fått något klagomål till myndigheten angående lukt. I de fall som lukt-klagomål förekommit har en övervägande andel inkommit under det första året i drift och har i de flesta fall därefter upphört.

STIGTOMTA BIOGAS FÅR BYGGAS TILL SLUT!

I Stigtomta utanför Nyköping planeras sedan flera år tillbaka en biogasanläggning i samarbete mellan Swedish Biogas International och ett antal lokala lantbrukare. Biogasen är planerad att uppgraderas till fordonsgas, men flera överklaganden från ett antal kringboende har försenat bygget. Ärendet har senaste året legat på Mark- och miljööverdomstolens bord och i början av december meddelade de att överklagan avslås. Att processen tagit sådan tid försvårar dock bygget av anläggningen.

- Det har nu gått drygt tre år sedan vi lämnade in ansökan om att få bygga. En hel del har ju hänt under åren, exempelvis har nya tekniska lösningar tillkommit, så vi måste se över kalkylerna, berättar Kjell Johansson som är en av de involverade lantbrukarna tillika förtroendevald i LRF. Förhoppningen är att vi kan komma i gång och bygga snart - om allt faller på plats, avslutar han.

POSITIVT BESKED FÖR BRC

Biogas Research Center (BRC) startade 2012 och har sitt säte vid Linköpings universitet. Första perioden tar slut vid utgången av 2014, men nyligen kom beskedet att BRC landat fortsatt finansiering från Energimyndigheten samt olika kommuner och företag. Det rör sig om totalt 80 miljoner kronor för de kommande fyra åren och Energimyndigheten bidrar med 27,6 miljoner kronor.

- Linköpings universitet har lyckats etablera en väl fungerande verksamhet med en tvärvetenskaplig inriktning. Kompetenscentrumet är en bra bas för den fortsatta utvecklingen av innovativa och resurseffektiva biogaslösningar. Särskilt glädjande är att nya industrisektorer kommer att involveras i centrumet, säger Kalle Svensson på Energimyndigheten.

HUR LÅNGT KOMMER DU PÅ ETT KILO MATAVFALL?

Svaret på den frågan, tillsammans med många andra nyckeltal, hittar du i Avfall Sveriges nya rapport *Nyckeltal för kommunikationsinsatser inom matavfall, biogödsel och biogas!*

För att öka mängden matavfall som samlas in till förmån för biogasproduktion är kommunikationsinsatser till matavfallsinsamlarna oerhört betydelsefulla. Det är viktigt att hushållen förstår hur och varför matavfallet samlas in och även vad som händer med det efter att sopbilen hämtat matresterna. Detta blir särskilt viktigt eftersom matavfallet till sist används som bränsle i våra fordon och som gödningsmedel på åkern där vår mat odlas. För att underlätta detta arbete har Avfall Sverige tillsammans med BioMil och Biogas Syd tagit fram relevanta och transparenta nyckeltal som kan användas vid kommunikation av hur matavfallet behandlas och används. Några av nyckeltalen som tagits fram är:

- En buss som har 55 passagerare kan köra 100 mil på det matavfall som passagerarna producerar per år.
- För en familj på fyra personer innebär matsvinnet att minst en matavfallspåse slängs i onödan varje vecka.
- En påse matavfall (viktt 2 kg) ger fosfor från biogödseln som räcker för att odla havre till cirka 11 portioner havregrynsgröt.

Rapporten hittar du [här](#)

RAPPORTERNA OM UTSLÄPP TILL LUFT VID BIOGASPRODUKTION KLARA

Under 2014 har Biogas Öst och BioMil drivit projektet *Utsläpp till luft vid biogasproduktion* där två rapporter tagits fram. Den ena rapporten, som fokuserat på att utreda frågor kring luktproblematik vid biogasanläggningar, heter *Tillståndsvillkor och lukt-förekomster vid biogasanläggningar i Sverige* och finns även som populärversion på www.biogasost.se.

Studien visar dock att en majoritet av de undersökta biogasanläggningarna aldrig haft klagomål på lukt, men det är vanligare med klagomål gentemot samrötningsanläggningar i jämförelse med övriga anläggningstyper. Oftast inkommer klagomålen under anläggningens första år i drift och kan bero på haverier, överjäsning, konstruktionsfel med mera. Olika tekniska lösningar finns för att minska risken för lukt, men lokalisering, tidig dialog med närboende och rutiner för luktkontroller är minst lika viktigt för att minimera förekomster av lukt.

Den andra rapporten som projektet resulterat i, *Metanutsläpp från restgas vid uppgradering*, har fyra olika uppgraderingsteknikers metan-utsläpp studerats ur ett systemperspektiv, för att utröna vilken teknik som ger bäst miljönytta. Studien visar att skillnaden mellan de olika uppgraderingsteknikerna är liten när restgasen innehåller mindre än 1 % metan. Resultatet visar att för varje etablering av uppgraderingsanläggningar bör hänsyn tas till lokala förutsättningar för att uppnå bästa miljönytta och ekonomisk rimlighet. Resultatet från de båda rapporterna ska underlätta vid etablering av nya anläggningar och användas som underlag vid diskussion gällande villkor kring lukt och vid uppgradering av biogas.

Rapporterna av luktrapporten finns att hämta [här](#)



NATIONELLT KRAFTTAG FÖR BIOGASEN

Ett antal biogasaktörer har under året inlett ett samarbete för att ta fram en nationell biogasstrategi med syfte att ta ett krafttag om biogasmarknadens utveckling. Initiativtagare till det tvååriga projektet *Intensifierat nationellt biogasarbete* är Energigas Sverige, Region Skåne och Svedegas. Målet är att på olika sätt minska miljö- och klimatpåverkan, öka sysselsättningsgraden och stärka konkurrenskraften för biogasen. Som en del i arbetet har bland annat ett argumentationsunderlag för gas- och elbussar tagits fram, likväl som ett förslag på hur ett framtida kvotpliktsystem kan se ut med biogasen inkluderad. Samtidigt kvarstår flera intressanta delmoment i projektet och målsättningen är att den nationella biogasstrategin ska vara väl förankrad i branschen.

- Strategin skapas med hjälp av aktörer från hela biogasbranschen och ska användas i påverkansarbetet mot politiker för att öka biogasmarknaden, säger projektledare Hanna von Bahr från Energigas Sverige.

ÄRLANDA SNÖRÖJER MED BIOGAS!

Vintern är här och på många håll i landet har snöns vita täcke redan brett ut sig. På Arlanda flygplats får snön dock inte ligga kvar i många sekunder innan den plogas bort. Nytt för i år är att Arlanda snöröjer med ett biogasdrivet fordon – det första i världen av sitt slag! Fordonet är utrustat med Volvomotorer som i dagsläget drivs med biogas i kombination med konventionell diesel. På sikt kommer den konventionella dieseln ersättas med biodiesel för att öka miljönyttan ytterligare.

- Fordonet gör precis allt som de nuvarande snöröjningsmaskinerna gör; plogar, blåser och sopar. Den stora skillnaden är att det drivs på biogas istället, vilket är ett första steg mot nollutsläpp även för tyngre maskiner, berättar Bertil Ekhaga, verksamhetschef på Arlandas maskinpark.



HÅLL DIG UPPDATERAD OM VAD SOM HÄNDER I REGIONEN

På blogg.biogasost.se bloggar vi kontinuerligt om det som händer i vår verksamhet och om nyheter i regionen så titta gärna in med jämna mellanrum. Det går också bra att komma med tips på regionala nyheter eller komplettera det vi redan har skrivit med mer fakta! Du kan prenumerera på vår blogg via RSS!



VI ÄR BIOGAS ÖST



RUBRIKER FRÅN BLOGGEN



- Biogas Research Center får fyra nya år
- Gödselgasstödet närmar sig
- Biogas-invigning i Ödeshög
- Matavfallskampen: klara, färdiga, gå...
- Äpplen gav tusentals mil i bil
- Världspremiär för Scantias nya gasbuss
- Gödselgasstödet dröjer till 2015
- Energigas Sverige: "Oroande höstbudget"
- Tyst om biodrivmedlen i regeringsförklaringen
- Arlanda snöröjs med biogas
- Tekniska Verken vill dubbla biogasen
- Gasbuss från MAN är Bus of the year 2015!
- Äntligen mer biogas i Västerås!
- Biogasen fortsätter öka enligt färsk statistik
- Gröna påsen till Mjölby & Boxholm
- Örebro når utsläppsmål med hjälp av biogas
- Höstens fallfrukt blir biogas
- Östhammars matavfall blir biogas i Uppsala
- Fortsatt ökning för fordonsgasen!
- Gröna Bilister: "Biogasen är bäst"
- Försvinner läkemedelsresterna i vårt toalettavfall vid rötning?
- Mer info om gödselgasstödet
- Gröna påsen - nu även på engelska!
- Lyckade försök med småskalig uppgradering



Biogas Öst
Klostergatan 13
753 21 Uppsala

E-post
info@biogasost.se

Webbplats
www.biogasost.se

